

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
ak. g. 2022./23. ECTS 6
utorkom 8:15 i srijedom u 9:15

Proroštvo o Emanuelu (Iz 7,14) – u izvornom kontekstu

יהוה רעי לא אחסר (Ps 23)

[adonaj ro'i lo ehsar]

The image displays a musical score for Psalm 23, titled "יהוה רעי לא אחסר" (Ps 23). The score is written in 4/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of two staves. The top staff is a vocal line with lyrics in Hebrew: "'A-do - naj ro - î lo' 'eh - sar. 'A-do - naj ro - î lo' 'eh - sar." The bottom staff is a piano accompaniment with lyrics in English: "'A-do - naj ro - î lo' 'eh - sar. 'A-do - naj ro - î lo' 'eh - sar." Chord symbols are placed above the notes: D, A, G, Fism, Em, A, D for the first line, and D, A, G, Fism, Em, A, D for the second line.

**Gospodin je pastir moj
ni u čem ja ne oskudijevam**

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
ak. g. 2022./23. ECTS 6
utorkom 8:15 i srijedom u 9:15

Proroštvo i apokaliptika

---

amdg.ffrz.hr → nastava → FTI

Proroštvo o Emanuelu (Iz 7,14) – u izvornom kontekstu

עִמָּנוּאֵל – *'immánu 'el*

Εμμανουηλ

(Iz 7-12)

Emanuel

- עִמָּנוּ אֵל *'immánu 'el* Ἐμμανουήλ
(Iz 7,14; Mt 1,23)
- = “S nama Bog”
doživljaj zajednice za:
  - “S tobom sam”
Izak (Post 26,3);
Jakov (Post 28,15; 31,3);
Mojsije (Izl 3,12) – usp. “u vašoj sredini” Iz 12,6
  - Mt 1,23 primjenjuje i tumači (usp. 28,20)
- “Ja sam s vama!” (Mt 28,20)
- Spasitelj od grijeha (Mt 1,21)

Navještaj novorođenoga

- Prisutan u Bibliji (Izak, Samson...); kontekst u Iz **7,1.17.20?**
  - Rat: Izrael s Aramom protiv Jeruzalema (Iz 7,1)
  - Asirski kralj – Ašur 7,17.20 (8,4.7: plijeni, potapa)
    - Protiv njih (Damask, Samarija 8,4)
  - Prorok hrabri kralja (7,4):
- “Ne boj se” – razlog:
- Bog zna *namisli* (5) napadača (v6):
- “osvojimo!” (v6) – odgovor Božji u v7:
- “neće biti!” + glasnička formula (v7)
  - Ako se ne *uzdate*,
nećete biti *pouzđani* (v9)
- Bog i kralj u v11s:
  - Ponuda znaka (אֹת *’ot* v11; usp. Izl 7,3)
  - Ahaz odbija (v12)

Znak na Božju inicijativu

- **Prorok najavljuje (Iz 7,13s):**
- **Znak Domu Davidovu: *dijete* (v14)**
  - pred velesilama (v18):
  - Egipat, Ašur (v18)
- **Djevica (s članom: העלמה *ha'almâ* v14)**
  - Rebeka (Post 24,43)
  - Mojsijeva sestra (Izl 2,8)
- **~ *ona koja ima roditi* (Mih 5,2)**
  - Iz Betlehema (5,1):
  - Vlada Izraela, od vječnosti (1)
  - Iz 2,2s = Mih 4,1s: Gora za sve

S. Dali: Djevica će roditi sina

Loš znak?

- Dok je Emanuel još dijete (Iz **7,16**)?
- zemlja opustošena (7,16)
- drač i trnje (3x v23-25)
  - Najava već u 6,11b: pustoš
  - Moć asirskoga kralja u **7,17b; 8,7s**:
- Kao raspad kraljevstva (7,17)
- Kao potop (8,7s)
  - Kome poruka u **8,8**?
- Emanuelu (8,8)
  - Ašur i nad njegovom zemljom
  - usp. Ezekija (sin Ahazov) u 36,1
  - Koja zemlja u (7,16)?
- Izrael i Aram (?) – još 65 g. (7,8)

Prorok i djeca

- “ja i moja djeca: znakovi i čudesa” (8,18)
  - usp. 7,11.14; Izl 7,3; Dj 15,12
- Šear Jašub – Ostatak će se vratiti (7,3 → 10,21s)
- Brz grabež, hitar plijen (8,3)
  - Dok je on još dijete (v4):
- Ašur pobjeđuje Damask i Samariju
  - Najavljeni Emanuel već u **Iz 9,5**:
- Dijete nam je rođeno (Iz 9,5)

Bog mi je štít (Ps 31)

G D e D G D C D G (D'

Bog mi je štít hri-di-na mo - ja Bog mi je štít i moj spas

Čudesno dijete

- **narodi (Iz 8,9) kuju naum, savjetuju se** (v10 יַעַץ *ja 'aš* / עוֹץ *'ûš* usp. 7,5)
  - Aram i Izrael *smisliše* propast (7,5)
  - Zašto neće uspjeti?
- **jer je s nama Bog (8,10)!!!**
  - אל *'El* = יהוה צבאות (š^eba'ô^t – vojske 8,13)
  - Jedini strahopoštovanja vrijedan (8,13)
  - Kakvo dijete u **9,5**?
- **Savjetnik = koji kuje naum (יַעַץ *ja 'aš* ⇔ 8,10)**
- **Dijete/sin = אל *'El* Bog**
  - Što narod vidi u **9,1**?
- **Veliko svjetlo (9,1 = Mt 4,16) → Evandjelja, Pavao**
  - Najavljeno u 8,23: više neće biti mraka

Rađa se novi život

- Plodovi u Iz 9,6:
- **Beskrajni mir na Davidovu prijestolju**
- **Prijestolje do vijeka (2 Sam 7,13/1 Ljet 17,14)**
- **Mladica** iz panja (Iz 11,1)
  - “panj – stup” iz 6,13? – Jišaj
- **Izdanak (11,1.10)**
- **Osobine u 11,2.4.10**
  - Duh na njemu (v2)
  - Sudi pravedno (v4)
  - Stijeg *narodima* (v10)
  - **Prestanak neprijateljstva (11,12):**
- **Efrajima i Jude**

Dijete je važno

- ❑ Ohola šuma Ašur – tko popisuje preostalo drveće (10,19)
- “Mali”, dječak
- Mesijansko zajedništvo životinja – i ljudi! (11,6-8)
  - ❑ Tele i lavić zajedno – tko im je pastir (Iz 11,6)?
- Mali dječak
  - ❑ Tko se igra na rupom zmijinom (11,8)?
- Dojenče (11,8)
  - ❑ Tko pruža ruku nad leglo otrovnica (11,8)
- Malo dijete odbijeno od prsiju (11,8)

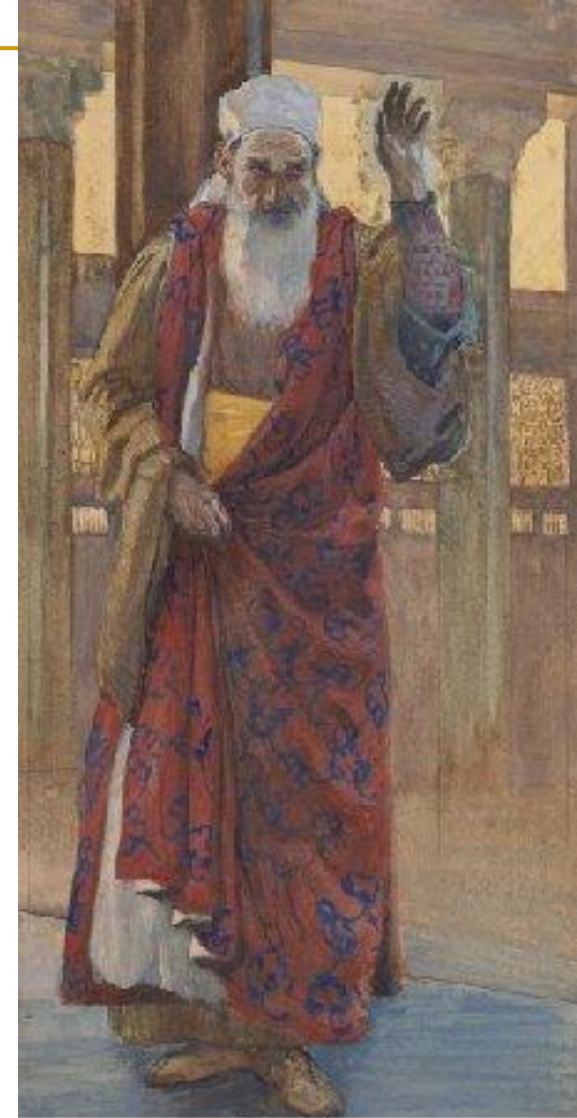
Apokaliptika

- Božji sud =
- Božji gnjev
(9,11.16.20; 10,4.5.25)
- *Formula u*
9,11.16.20; 10,4
- **Ruka ostaje ispružena (9.11.16.20; 10,4)**
  - *Formula u 7,18.20s.23:*
- **“U onaj dan” usp. dan Jahve nad Vojskama (2,12)**
  - Muhe iz Egipta i pčele iz Asirije (18)
  - Asirski kralj – unajmljena britva (20)
  - Ostatak u zemlji (22)
  - Drač i trnje (23)

Izaija – živi svjedok

- *Vrijednost proroštva u 8,16:*
- **Pohrani svjedočanstvo, zapečati!**
- *Prorok prisutan – u dijalogu (“ja” 8,5.11.18)*
- **“reče mi יהוה” (2x 3.5.11)**
- **“Ja i djeca..”**
- *Živi svjedok (8,3.11.17):*
- **Približio sam se proročici (3)**
- **Rukom me uhvatio (11) usp. Ez**
- **Čekat ću יהוה... u njega se uzdam (17)**

"Isaiah"
by James Tissot (1836-1902)